

[Pelle Voigt]

vel som på lokalt plan, indretninger for politiske partier – hvad det så er. Det lyder vældigt interessant: brandværnsforanstaltninger, indretning af katastrofebeskyttelsesenheder, indretninger for politi og for Bundesgrenzschutz og mange andre ting. Man fortæller helt åbent i disse publikationer – publikationen hedder i øvrigt til forsvarsministerens oplysning CIMIC og handler om det civile-militære samarbejde mellem USA og Vesttyskland – f.eks. i nr. 3, september 1985:

»USA forsøger at få udpeget begravelsespladser, men af psykologiske og politiske grunde vil denne form for støtte ikke længere kunne opnås fra den civile sektor.«

Derfor kommer man nu med nogle forslag til, hvordan problemerne i øvrigt kan løses. Man går detaljeret ind i, hvor mange tog der er bedt om, hvordan reglerne skal være for trafikken på vejene, hvordan det skal handle om transport over vand, hvad det er for typer af og hvad det er for et omfang af civil støtte, man ønsker. Alt sammen åbne, klare, tydelige kilder i et land, hvis militære betydning ikke kan siges at overskride Danmarks militære betydning.

Jeg skal komme med et citat til fra samme publikation, som måske vil interessere ordføreren for Kristeligt Folkeparti, for det viser sig nemlig, at disse meget, meget omfattende aftalekomplekser også betyder, at Vesttyskland har måttet ændre sine love, sådan at man i en undtagelsessituation med udenlandske bevåbnede styrker »... uden tilslutning fra ejeren eller den, der har autorisation til at bebo det pågældende sted, har ret til at passere igennem eller midlertidigt besætte eller lukke åbne eller byggede områder, vandbeskyttelsesområder, natur- og vildtreservater, steder af religiøs, kulturel, historisk betydning, kirkegårde...« osv. osv.

Alle disse ting, hr. forsvarsminister, er indgående og åbent beskrevet af vore vesttyske og amerikanske allierede i deres egne publikationer. Hvorfor så denne naragtige hemmeligholdelse her i Danmark? Øjensynlig fordi man simpelt hen ikke har særlig meget styr på, hvad der foregår. Hvem kender egentlig til, når det kommer til stykket, indholdet af disse aftaler? Nu skal man ikke være uretfærdig, heller ikke mod en nylig tiltrådt forsvarsminister; men jeg synes godt, at de mennesker, som har forhandlet disse ting, kunne have udrustet forsvarsmi-

nisteren med bare det minimum af oplysninger, et hvilket som helst folketingsmedlem kan gå hen og slå op i åbne kilder, så han var udrustet til at tage debatten her i dag. Jeg kan forsikre, at der i fremtiden vil blive stillet spørgsmål på disse områder, og at vi forventer at få ordentlige og sammenhængende svar på disse spørgsmål.

SF har tidligere i åbenhedens navn i Forsvarsudvalget og her i folketingssalen luftet den tanke, at man skulle gribe til den forfærdende praksis at nedklassificere dokumenter i Danmark, som er offentligt tilgængelige i USA, og som enhver kan hente på Den Amerikanske Kongres' bibliotek. Jeg tror, at det bliver nødvendigt simpelt hen at fremsætte også dette forslag i Folketinget for at få større åbenhed om disse forhold.

Må jeg så om dagsordensdiskussionen sige, at jeg – og det skal jeg også rose ministeren og de borgerlige ordførere for – synes, det er et overordentlig stort fremskridt i forhold til den nuværende, ynkelige tingenes tilstand, hvis vi får vedtaget hr. Lasse Budtz' dagsorden i dag. Jeg er – hvad der sikkert ikke overrasker nogen – forbavsende enig i hr. Gert Petersens betragtninger om, hvad der kunne være sket, hvis der havde været tale om en sådan åbenhed i 1976 om indgåelse af nogle aftaler, som vi først fik besked om her i landet 8 år senere – i øvrigt fordi SF bad om og fik aftalerne nedklassificeret et godt stykke tid efter, at de var blevet offentliggjort i Norge.

Danmark har en tradition for diletanteri, for humpen bagefter i disse spørgsmål, og man får den grimme mistanke, at en stor del af årsagen til dette hemmelighedskræmmeri ganske enkelt er en vis bekymring i Forsvarsministeriet og Forsvarskommandoen for, at nogen skal kigge bag kulisserne og finde ud af, at der måske ikke helt er det styr på tingene, som der burde være, at man måske af og til arbejder på en måde og under nogle betingelser, som ikke er demokratisk rimelige.

Åbenhed i den grad, som er gældende i lande som USA og Vesttyskland, må den danske forsvarsminister og det danske forsvar kunne overleve, og hr. Lasse Budtz' forslag til dagsorden her i dag er klart et skridt i den retning. Derfor støtter vi det, da vi indser, at vores eget principielt rigtigere forslag ikke kan blive vedtaget.